

Εργατικός έλεγχος και πράσινο κίνημα

Αποτελεί η αντίληψη ότι ο αγώνας για έλεγχο των χώρων εργασίας είναι συμπληρωματικός παράγοντας του γενικότερου περιβαλλοντικού κινήματος; Αποτελούν το εργατικό και το περιβαλλοντικό κίνημα δύο εκ διαμέτρου αντίθετες δυνάμεις; Αποτελούν οι άμεσοι αποκλεισμοί δρόμων και άλλες παρεμφερείς μορφές δράσης την άμεση λύση; Πρέπει να παρακαλάμε την κάθε κυβέρνηση να παρέμβει αποτελεσματικά για το πρόβλημα της υλοτόμησης των δασών κ.λπ.;

Μερικοί προτάσσουν το επιχείρημα, ότι το επαναστατικό εκείνο κίνημα που στοχεύει να οικοδομήσει μαζικά εργατικά συνδικάτα οργανωμένα από τα κάτω, είναι καταδικασμένο να αποτύχει. Ή, ακόμα χειρότερα, ότι μια μαζική οργάνωση ανθρώπων είναι καταδικασμένη να εξελιχθεί σε μια νέα τυραννία και εξουσία (όπως, για παράδειγμα, τα γεγονότα που ακολούθησαν τη Ρωσική Επανάσταση του 1917).

Είναι η αντίληψη περί εργατικού ελέγχου και της οικοδόμησης μαζικών εργατικών οργανώσεων, κατά κάποιο τρόπο, διαμετρικά αντίθετη από την ιδέα για οργάνωση μικρότερης κλίμακας δυναμικών ομάδων, όπως, για παράδειγμα, ομάδες φροντίδας παιδιών, συνεργατικές τροφίμων, στεγαστικές κολεκτίβες, σχήματα κοινοτικής διαβίωσης, ή ομάδες πίεσης για ένα και μόνο ζήτημα;

Μερικοί, επίσης, προτάσσουν το επιχείρημα, ότι οι εργαζόμενοι στη βιομηχανία εξόρυξης ουρανίου, για παράδειγμα (ή κάθε άλλης βιομηχανικής μονάδας που χρησιμοποιεί καταστροφικές για το περιβάλλον μεθόδους), εάν αποφασίσουν να οργανωθούν ταξικά και αναλάβουν οι ίδιοι τον έλεγχο της παραγωγής, τότε αυτοί οι ίδιοι θα συνεχίζουν να διευθύνουν μια τέτοια επιχείρηση, ακολουθώντας μια επαναστατική εξέγερση ή μια γενική απεργία.

Έτσι, λοιπόν, η αντίληψη ότι ο εργατικός έλεγχος και το πράσινο κίνημα μπορεί να δρουν αλληλοβοηθητικά το ένα προς το άλλο, να αλληλοεπικαλύπτονται, υφίσταται.

Αλήθεια, οι εργαζόμενοι εκείνοι που αναλαμβάνουν τον έλεγχο της βιομηχανικής μονάδας όπου εργάζονται, ίσως συνεχίσουν να διευθύνουν μια βιομηχανία άχρηστων πλαστικών ή κάποιον πυρηνικό αντιδραστήρα. Δεν αρνούμαι, ότι μπορεί να συμβεί κάτι τέτοιο. Σε αντίθεση, όμως, με το επιχείρημα αυτό, ο εργατικός έλεγχος στη βιομηχανία ή ο κοινωνικός έλεγχος της ίδιας μας της ζωής, δεν έχει καμία σχέση με την ταυτόχρονη ύπαρξη κυβερνήσεων ή κοινοβουλίων ή και ακόμα των πλουσίων αυτών που αποφασίζουν αυτοί, αντί για την πλειοψηφία των ανθρώπων, απλώς επειδή αποτελεί το δικό τους χώρο εργασίας (των εργαζομένων των ίδιων) ή και της κοινωνίας ολόκληρης.

Αλλά ποιος είναι αυτός που κατέχει σήμερα το μεγαλύτερο μέρος της βιομηχανίας; Ποιος προσλαμβάνει και απολύει εργάτες; Ποιος πληρώνει μισθούς και ποιος βγάζει κέρδος; Ποιος ανήκει, ακόμα, στη μειοψηφία εκείνη που κατέχει τον πλούτο της πλειοψηφίας;

Υποστηρίζω την αντίληψη του εργατικού ελέγχου και μόνο από το γεγονός ότι οι εργαζόμενοι παράγουν οτιδήποτε εμείς σήμερα τρώμε, βλέπουμε και χρησιμοποιούμε, αυτό και μόνο τους δίνει το δικαίωμα να αποφασίζουν οι ίδιοι για ζητήματα σχετικά με την παραγωγή, την κατανάλωση κ.λπ. Από τότε, για παράδειγμα, οι πολιτικοί άρχισαν να χαρίζουν δώρα στα Ταχυδρομεία, που να τους κάνει να διαδίδουν ότι οι μαζικές απολύσεις των εργαζομένων σε αυτά είναι το καλύτερο που πρέπει να γίνει; Μήπως αυτός είναι, ίσως, ο λόγος που μια στις πέντε επιστολές που έρχονται στην ταχυδρομική μου θυρίδα έχει σταθεί σε λάθος διεύθυνση; Γίνεται, δηλαδή, αυτό εξαιτίας των υπεράριθμων εργαζομένων στα Ταχυδρομεία ή εξαιτίας της έλλειψης εργαζομένων σε αυτά; Από τότε οι πλούσιοι εργολάβοι και οι μεγαλοκατασκευαστές σπιτιών έχουν αναγορευθεί σε ειδικούς του προβλήματος στέγασης, ώστε να κηρύσουν νοσοκομεία ή δημόσια σχολεία χώρους υπό αχρηστία;

Ο Ντέιβ Κέριν (σ.τ.μ.: ριζοσπάστης συνδικαλιστής του Συνδικάτου Ηλεκτρολόγων - ETU), σε κείμενο του, με τίτλο «Challenging the myths of jobs versus environment» («Προκαλώντας τον μύθο θέσεις εργασίας ενάντια στο περιβάλλον»), έθεσε το ζήτημα κατ' αυτόν τον τρόπο: «Έχουν οι εργαζόμενοι το δημοκρατικό δικαίωμα να παίρνουν αποφάσεις πάνω στο τι παράγουν, εάν εμείς παράγουμε και με ποιο τρόπο παράγουμε; Ή, κατά έναν εναλλακτικό τρόπο, είναι το δικαίωμα αυτό κάτι που ανήκει μόνο στους κατέχοντες, σ' αυτούς που κατέχουν εμπορεύματα, εκτός από την ικανότητά τους να εργάζονται και οι οποίοι μπορούν να τα πουλήσουν στις αγορές;».

Αυτό τότε φέρνει ένα άλλο επιχείρημα: Τι γίνεται εάν οι εργαζόμενοι αποφασίσουν να διευθύνουν με φιλικό στο περιβάλλον τρόπο τις άσχημες ή βλαβερές βιομηχανικές μονάδες, αλλά η κοινότητα, η τοπική κοινωνία, αντιτίθεται; Διορθώστε με αν κάνω λάθος, αλλά, γενικά μιλώντας, σε μια πόλη μεταλλωρύχων ή υλοτόμων, δεν είναι αυτοί οι ίδιοι και οι οικογένειές τους, που αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος της τοπικής κοινωνίας; Σε ένα προάστιο, όπως το Νκιάπβ (σ.τ.μ.: στα δυτικά της προάστια της Μελβούρνης), όπου λειτουργεί μονάδα καύσης τοξικών και άλλων επικίνδυνων αποβλήτων, οι εργαζόμενοι που απασχολούνται εκεί αποτελούν μια μειοψηφία σε σύγκριση με τις χιλιάδες κόσμου που ζουν, εργάζονται, ή περνούν μεγάλο μέρος της ημέρας τους εκεί ή στα γειτονικά προάστια.

Και, ναι, υπάρχει άμεση πιθανότητα ανάπτυξης μίας διαμάχης μεταξύ των εργαζομένων στην εν λόγω μονάδα και των κατοίκων της περιοχής. Αλλά τότε η τοπική κοινωνία τι κάνει; Μια εργασία δεν είναι τίποτα παραπάνω από μια θέση εργασίας για τον καθένα. Δεν ισχυρίζομαι, ότι οι εργαζόμενοι σε τέτοιες μονάδες, σε περιβαλλοντικά καταστρεπτικές μονάδες, πρέπει να παραιτηθούν από τις εργασίες τους. Αντίθετα, λέω, ότι τέτοιες βιομηχανικές μονάδες δεν πρέπει να υπάρχουν, αλλά όχι σε βάρος των εργαζομένων σ' αυτές, θα μπορούσατε να με αποκαλέσετε ελιτιστή και εγωιστή, ή ότι διαχωρίζω τον εαυτό μου από τους εργαζόμενους σε τέτοιες μονάδες. Αλλά το να απολύεις κάποιον από μια εργασία, δεν επιτυγχάνεις τίποτα, όσον αφορά την εξουσία στη μονάδα αυτή, κατ' επέκταση, την κυρίαρχη τάξη και τις κυβερνήσεις.

Απλώς και μόνο, μια τέτοια ενέργεια καθιστά την αποστολή αυτών που βρίσκονται στην εξουσία ευκολότερη ή ενθαρρύνει εργαζόμενους και «οικολόγους» (σ.τ.μ.: greens στο κείμενο), να αγωνίζονται ο ένας εναντίον του άλλου. Διαίρει και βασίλευε, δηλαδή. Αλλά θα ήθελα να αφήσουμε αυτό το δίλημμα και να πάμε κατευθείαν σε ένα διάλογο δύο φανταστικών χαρακτήρων:

Ζευσ: Θα ήθελα να αναφερθώ στο επιχείρημά σου όσον αφορά την επιθυμία των εργαζομένων να ελέγχουν και να διευθύνουν οι ίδιοι τους βιομηχανικούς και άλλους εργασιακούς χώρους. Δεν μπορώ να δω πώς οι βλαβερές πρακτικές, όπως αυτές στις πυρηνικές ή ατομικές βιομηχανικές μονάδες, μπορούν να σταματήσουν να γίνονται, μόνο και μόνο όταν αυτές οι μονάδες αρχίσουν να διευθύνονται από τους εργαζόμενους σε αυτές.

Αθηνά: Κάθε ομάδα εργατών μπορεί να δράσει από κοινού και πιθανόν ακόμα και να αγοράσει το εργοστάσιο, ή τον χώρο εργασίας, από το αφεντικό και να το διευθύνει αυτή. Πάντως, αυτό αποτελεί μια νομικίστικη διαδικασία που εμπίπτει στις διατάξεις περί Συνεργατικών, ή του νόμου περί συσσωμάτωσης εταιριών κλπ., ή μόνο με το να έχει ένα συνεταιρισμό αφεντικών αντί για ένα μόνο αφεντικό. Όταν μιλώ για εργατικό έλεγχο, αναφέρομαι στην επαναστατική εκείνη αλλαγή της ταξικής συνείδησης και της εξουσίας. Αναφέρομαι σε μια ολοκληρωτική διάλυση της οικονομικής, πολιτικής και κοινωνικής παρούσας τάξης πραγμάτων. Νοσοκομεία, εργοστάσια, γραφεία, ορυχεία, σχολεία, χώροι έρευνας, στρατιωτικές εγκαταστάσεις, φυλακές, πάρκα, όλο το νομικό και κοινοβουλευτικό σύστημα, η εκπροσώπηση των ιθαγενών (ATSIC – Aboriginal Torres Strait Islanders Commision, παναυστραλιανή οργάνωση κοινοτήτων των ιθαγενών) κ.λπ. κάθε διαδικασία που εξελίσσεται και λειτουργεί κάτω από κυβερνητική ή άλλη παρεμφερή εξουσία και διαχείριση.

Ζευσ: Ναι, αλλά ας πάρουμε ως παράδειγμα τις φυλακές. Υπό ενδεχόμενο εργατικό έλεγχο θα εξακολουθήσουν να υπάρχουν φυλακές; Μήπως, αντί για φυλακές που φυλάγονται από φύλακες, θα φυλάγονται από ολόκληρες φρουρές; Οι εργάτες θα συνεχίσουν να διαχειρίζονται και να λειτουργούν τα ορυχεία;

Αθηνά: Φυλακές. Ενδιαφέρον θέμα. Τα ορυχεία ουρανίου, επίσης, υπάρχουν επειδή υπάρχει κόσμος που χρειάζεται το ουράνιο για ενέργεια. Πάντως, ο κόσμος απαιτεί φυλακές, επειδή αποτελεί ένα θεσμό που έχει τοποθετηθεί πάνω απ' αυτόν εξαιτίας της παρούσας οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής κατάστασης πραγμάτων. Επίσης, εάν μένεις στο Roxby Downs (σ.τ.μ.: περιοχή στη Νότια Αυστραλία όπου λειτουργεί μονάδα εξόρυξης ουρανίου), τότε οι ευκαιρίες που έχεις είναι μόνο η απασχόλησή σου στην τοπική εγκατάσταση εξόρυξης ουρανίου. Είναι φυσικό για έναν εργαζόμενο εκεί να μην επιθυμεί να σταματήσει να εργάζεται εκεί. Θα μπορούσα να πω, ότι είναι εγκληματικό να τους αρνείσαι το δικαίωμα στο να έχουν μια ζωή όπως τη θέλουν. Το ουράνιο εξορύσσεται, απλώς επειδή καθιστά κάποιον πλούσιο και όχι επειδή είναι λογικό, ασφαλές, ή αποτελεί οικολογική, ή άλλη μορφή ενέργειας. Όταν μιλώ για εργατικό έλεγχο, αναφέρομαι στο δικαίωμα επιλογής των εργαζόμενων να δημιουργούν βιομηχανικές υπηρεσίες και δομές, που θα ωφελήσουν αυτούς και όχι

την ατομικιστική λαιμαργία. Επέτρεψέ μου να στο εξηγήσω: Η εξόρυξη ουρανίου που συνιστά μια επικίνδυνη χημική παραγωγή καθώς και όλες οι υπόλοιπες βλαβερές εργασίες, απλώς θα συνεχιστούν επειδή φέρνουν χρήματα σ' εκείνους οι οποίοι κατέχουν την εξουσία και το χρήμα. Και όπως οι έρευνες και η χρηματοδότηση γι' αυτές τις παραγωγές και τη βιομηχανία βρίσκονται υπό άμεσο κυβερνητικό έλεγχο καθώς και τον έλεγχο των μεγάλων εταιριών και όχι τον εργατικό έλεγχο, τότε πώς θα προτιμηθούν οι εναλλακτικές πηγές ενέργειας, όπως η ηλιακή ή η υδροηλεκτρική; Πώς θα επιτύχουμε ανακύκλωση του συστήματος της αποχέτευσης, εάν η κυβέρνηση και οι πλούσιοι δεν χρηματοδοτήσουν ένα τέτοιο σχέδιο ή, ακόμα, δεν προσφέρουν τα οικονομικά κίνητρα στους επιστήμονες; Ακόμα και τότε θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα του ότι μερικοί επιστήμονες δεν θα είναι σε θέση να ελέγχουν το δικό τους έργο. Εάν εσένα, ως επιστήμονα, σε έχουν ρωτήσει να εκπονήσεις μια έρευνα πάνω στα γενετικά μεταλλαγμένα τρόφιμα και η ερευνά σου αυτή χρηματοδοτείται από τις σχετικές πολυεθνικές εταιρίες, όπως, για παράδειγμα, η Monsanto, τότε πώς θα αισθανθείς όταν θα χάσει αυτά τα κίνητρα και εκπονήσει μια έρευνα που θα ωφελήσει τη Monsanto; Η εργασία σου θα διακινδυνεύσει. Φυσικά, αρκετοί, αν όχι όλοι, οι επιστήμονες, ίσως, είναι τίμιοι άνθρωποι, αλλά θέτω το ζήτημα της οικονομικής και εξουσιαστικής σχέσης ανάμεσα στον εργαζόμενο και την αστική κυρίαρχη τάξη. Ένας άνθρωπος που ακόμα ελπίζει να εξάγει ουράνιο μπορεί να προχωρήσει σ' αυτό όσο και όπως θέλει. Αλλά αυτό που θα μπορούσε να θέλει η τοπική κοινωνία, εάν ήταν υπό εργατικό έλεγχο, είναι εάν πράγματι, με τον έλεγχο αυτό επιθυμούμε αυτήν την ενέργεια. Θα μπορούσες, για παράδειγμα, να επιθυμείς την εγκατάσταση και λειτουργία κάποιου πυρηνικού αντιδραστήρα, ή το ηλεκτρικό να παράγεται από άνθρακα -εάν, βέβαια, γνώριζες ότι η τοπική κοινότητα θα μπορούσε να παράγει ενέργεια από το φωταέριο το παραγόμενο από το μεταχειρισμένο και ανακυκλούμενο σύστημα των υπονόμων- από την ηλιακή ενέργεια -με γεννήτρια- και ένα εκατομμύριο άλλους τρόπους, που τώρα αποκρύπτονται από τα σχέδια της κάθε κυβέρνησης και οι σχετικές πατέντες τους φυλάγονται πολύ καλά στο συρτάριο των πολυεθνικών.

Εάν οι άνθρωποι γνώριζαν ότι μπορούν να χρηματοδοτηθούν οι, πράγματι, εναλλακτικές λύσεις, χωρίς απώλεια θέσεων εργασίας, ή άλλα παρόμοια προβλήματα, τότε θα είχαν να κάνουν μια πολύ καλή επιλογή. Εάν δεν υπάρχει αγορά για μολυσμένες ή μη επιθυμητές εργασιακές πρακτικές, εάν είχαν την επιλογή και δεν ήσαν αναγκασμένοι να εργάζονται εξαιτίας των οικονομικών συνθηκών. Το θέμα είναι ότι σε μια εταιρία εξόρυξης ουρανίου χωρίς εργαζόμενους οι αυτοδιευθυνόμενες κοινότητες δεν θέλουν να έχουν πυρηνικούς αντιδραστήρες. Ποιος χρειάζεται πυρηνική ενέργεια, όταν οι εργαζόμενοι στην ενέργεια και τις συγγενικές βιομηχανίες μπορούν να συνάψουν ελεύθερες συμφωνίες με τις αυτοδιευθυνόμενες κοινότητες, όσον αφορά τα εναλλακτικά συστήματα παραγωγής ενέργειας;

Αλλά πώς μπορεί ένας εργαζόμενος σε τέτοιες «επισφαλείς» βιομηχανίες, ή σε μια κοινότητα σε περιοχές που επηρεάζονται από την παραγωγή των «επισφαλών» αυτών βιομηχανιών να κάνει μια ελεύθερη επιλογή καθώς θέλει περισσότερο αυτά που θέλει εξαιτίας των πολιτικών, κοινωνικών και οικονομικών συνθηκών; Η κυβέρνηση

θα δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας, όταν «πρέπει η κακή αυτή βιομηχανία να κλείσει». Θα μπορείς να κάνεις μια ελεύθερη επιλογή κάτω από τις συνθήκες αυτές;

Ζεϋς: Εντάξει, μπορώ τώρα να δω, ότι με την οικονομική ελευθερία των εργαζόμενων, θα μπορεί, τουλάχιστον, να υπάρξει μια επιλογή όσον αφορά τη διαχείριση της κοινωνίας. Ότι δεν θα υπαγορεύεται κάτι στους εργαζόμενους ή δεν θα απειλούνται με απόλυση από κάποιο αφεντικό. Αλλά τι θα γίνει εάν οι εργαζόμενοι γίνουν τα νέα αφεντικά;

Αθηνά: Εάν αρνείσαι την πιθανότητα της ανθρωπότητας να απελευθερωθεί από την οικονομική εξάρτηση των πλουσίων, εάν αρνείσαι την πιθανότητα για τους φυλακισμένους (οι περισσότεροι εκ των οποίων βρίσκονται στη φυλακή για παραβάσεις οικονομικού χαρακτήρα ή για ναρκωτικά και όχι για αντικοινωνικά βίαια εγκλήματα, όπως βιασμοί, δολοφονίες κ.λπ.), εάν αρνείσαι ότι ο κόσμος είναι αρκετά έξυπνος να λύσει τα προβλήματά του ή να τα διευθετήσει χωρίς αστυνομία, δικαστές και πολιτικούς να αποφασίζουν γι' αυτόν, τότε πρέπει να κοιταχτείς στον καθρέπτη και να αναρωτηθείς εάν η ελευθερία είναι δυνατή. Εάν αυτή σε φοβίζει, αφήνοντάς σου μια άσχημη γεύση στο στόμα, τότε χάνεις το καιρό σου με το να ζητάς από μένα μια απάντηση.

Το πιο σημαντικό, πιστεύω, είναι το ζήτημα του ποιος έχει πρόσβαση στην εξουσία. Πάνω σε ποιον ασκείται ο κοινωνικός, πολιτικός και οικονομικός έλεγχος. Μήπως πάνω στο κράτος; Ή μήπως στην αστική τάξη; Εκτός από το αν ψηφίζουν κάθε τρία ή τέσσερα χρόνια στις ομοσπονδιακές, πολιτειακές και δημοτικές εκλογές, τι απόφαση παίρνει ο μέσος εργαζόμενος κάθε μέρα για να διαχειριστεί τη ζωή του; Το Κόμμα των Μαύρων Πανθήρων (μια επαναστατική οργάνωση που δημιουργήθηκε στις ΗΠΑ στα τέλη της δεκαετίας του '70 με αρχές του '80), έθεσε ένα ενδιαφέρον θέμα όσον αφορά την αντιμετώπιση της αστυνομικής κτηνωδίας. Κάλεσε σε κοινωνικό έλεγχο της αστυνομίας. Με άλλα λόγια, οι αστυνομικοί ασκούσαν βία στις γειτονίες των μαύρων και η μαύρη κοινότητα έπρεπε να είχε τότε κάθε δικαίωμα να αποφασίσει εάν ήθελε κάποιον, ή κάποιους, στο αστυνομικό σώμα ή όχι. Η ευθύνη για τα ζητήματα αυτά ήταν στη δικαιοδοσία της μαύρης κοινότητας και αυτή έπρεπε πρώτη να ρωτηθεί. Η κυβέρνηση των ΗΠΑ και οι διάφορες υπηρεσίες αστυνόμευσης βρήκαν ένα ακόμα σενάριο, αρκετά καταστρεπτικό, και άρχισαν να ξετυλίγουν αυτό που ονομάστηκε πόλεμος κατά των Αφροαμερικανών. Τα θύματα από τη πλευρά των δευτέρων (POW – αιχμάλωτοι πολέμου), μπορούμε να τα συναντήσουμε ακόμα και σήμερα στις αμερικανικές φυλακές, ένα τέταρτο του αιώνα μετά. Ο Μουμιά Αμπού Τζαμάλ (θανατοποινίτης) είναι ένα παράδειγμα.

Εάν το τοπικό δημοτικό συμβούλιο αποφάσιζε να παράγει ηλεκτρικό ρεύμα από έναν πυρηνικό αντιδραστήρα, τι επιλογή θα μπορούσατε να έχετε εσείς από το να χρησιμοποιείτε πυρηνικό ηλεκτρισμό; Τι άλλο θα μπορούσατε να κάνετε; Να μπουκοτάρετε την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος; Εγκαθιστώντας μόνο εσείς ή κάποιοι άλλοι, μηχανισμό ηλιακής ενέργειας στο σπίτι σας; Να εγκαταστήσετε σταθμό υδροηλεκτρικής ενέργειας που να έχει μικρή περιβαλλοντική επίδραση στο τοπικό ποτάμι, ώστε να

εφοδιάσετε με ενέργεια την τοπική σας κοινότητα; Πού θα βρείτε τα εκατομμύρια που απαιτούνται για τη χρηματοδότηση ενός τέτοιου σχεδίου; Θα ζητήσετε την άδεια από τους προμηθευτές ηλεκτρικού ρεύματος να επιτρέψουν σ' εσάς ή την κοινότητα να προχωρήσετε το σχέδιό σας, δημιουργώντας μια υδροηλεκτρική εγκατάσταση; Θα τηλεφωνήσετε απλώς στον τοπικό σας δημοτικό σύμβουλο, ζητώντας να δώσουν τα δικαιώματα αυτά στην τοπική κοινωνία, αφαιρώντας τα από τις ιδιωτικές ή ιδιωτικοποιημένες εταιρίες ενέργειας και αποκαθιστώντας και προωθώντας εναλλακτικές πηγές ενέργειας, ώστε να μποϊκοταριστεί ο πυρηνικός αντιδραστήρας; Οι εργαζόμενοι στον αντιδραστήρα αυτό θα χάσουν τη δουλειά τους ή θα εργάζονται αμισθί ή εθελοντικά στην υδροηλεκτρική σας εγκατάσταση; Είναι, άραγε, μόνο οι πολιτικοί και η κυρίαρχη τάξη τόσο φιλόανθρωποι;

Το να διεξάγεις ενέργειες άμεσης δράσης για να σταματήσεις την υλοτόμηση των δασών, για παράδειγμα, ή για να ζητήσεις την παρέμβαση του κράτους να κλείσουν τέτοιες ζημιογόνες για το περιβάλλον βιομηχανίες, αποτελεί μια κοινή μέθοδο, που χρησιμοποιείται από πλατύτερα κινήματα, ώστε να αντιπαλέψουν τις επιπτώσεις στο περιβάλλον. Στο περιοδικό «Anarchosyndicalist Review», ο Jeffrey Shantz, σε άρθρο του, με τίτλο «Πέρα από την παραγωγικότητα: Συνδικαλισμός και οικολογία», για το δίλημμα που συναντά κάθε εργαζόμενος, γράφει: «Η απουσία εργατικού ελέγχου επιτρέπει την πίεση σε βάρος των εργαζόμενων μέσω της ανάληψης, ή της εκτέλεσης καθηκόντων, τα οποία, ίσως, από την άλλη πλευρά έχουν αποτελέσματα για τα οποία είμαστε ακόμα ανημέρωτοι ή μη γνώστες. Ακόμα η απουσία αυτοκαθορισμού έχει ως αποτέλεσμα οι εργαζόμενοι να αντιμάχονται ο ένας τον άλλον για μια θέση εργασίας και μόνο. Οι εργαζόμενοι είναι γι' αυτό επιδεκτικοί (ή ευαίσθητοι) στις απειλές του κεφαλαίου και των περιβαλλοντικών εκβιασμών. Αυτή η επιδεκτικότητα είναι, ίσως, το μεγαλύτερο εμπόδιο ανάμεσα σε εργαζόμενους και οικολόγους. Χωρίς ασφάλεια στο χώρο εργασίας και με την εξουσία διάχυτη εκεί, οι εργαζόμενοι δεν μπορούν να έχουν ένα ικανοποιητικό αντιστάθμισμα έναντι της εξουσίας του κεφαλαίου».

Δεν παραδέχομαι, ότι η άμεση δράση αυτού του είδους ή ο κρατικός παρεμβατισμός είναι αναποτελεσματικά μέσα. Αντίθετα, υπάρχουν παραδείγματα που αποδείχθηκαν αποτελεσματικά στο να σταματήσουν κάποια σχέδια. Ένα παράδειγμα είναι και η διακοπή των εργασιών στο Franklins Dam στην Τασμανία. ο επηρεασμός, επίσης, βουλευτών και άλλων παραγόντων στις δεκαετίες '70 και '80 ήταν μια από τις πολλές δραστηριότητες του κινήματος κατά της εξόρυξης ουρανίου, εξαιτίας της συγκεκριμένης πολιτικής του Εργατικού Κόμματος στο ζήτημα αυτό. Οι Εργατικοί συμβιβάστηκαν τότε και αποφάσισαν να υποστηρίξουν μια πολιτική ύπαρξης τριών εγκαταστάσεων, κάτι που σήμαινε ότι, από τη στιγμή που οι τρεις αυτές εγκαταστάσεις είχαν εξορύξει το ουράνιο, τότε η συγκεκριμένη βιομηχανία θα είχε συρρικνωθεί δραστικά και θα σταματούσε να υπάρχει ως τέτοια στην Αυστραλία.

Πάντως, τώρα, δεκαετίες αργότερα, με τους φιλελεύθερους στην εξουσία, η Αυστραλία μοιάζει σαν να σημειώνει ρεκόρ στην εξόρυξη ουρανίου καθώς μπήκαμε, ήδη,

στον 21ο αιώνα. Οι εγκαταστάσεις στο Honeymoon και το Beverley της Νότιας Αυστραλίας λειτουργούν, ήδη, ενώ αυτή στο Jabiluka της Βόρειας Περιοχής είναι έτοιμη να αρχίσει να λειτουργεί. Οι «πράσινες» απαγορεύσεις από την πλευρά του παλαιού συνδικάτου οικοδόμων (BLF), σήμαιναν ότι μεγάλες ποσότητες ξυλείας δεν θα εισάγονταν στην Αυστραλία για μια μικρή περίοδο κι έτσι θα διασώζονταν κάποια πάρκα και κτίρια από το να γίνονταν χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων. Περιβαλλοντικές συσπειρώσεις, όπως οι NEEFA και GEGO, οι οποίες έχουν αγωνιστεί και αγωνίζονται ενάντια στην υλοτομηση των δασών με μπλόκα στη Νέα Νέα Ουαλία και τη Βικτώρια αντίστοιχα, έχουν καταδείξει σαφώς τις καπιταλιστικές ορέξεις για τα ιθαγενή δάση της Αυστραλίας, από την άλλη πλευρά, όμως, δεν προσφέρουν στους κατοίκους των περιοχών αυτών ή σε αυτούς που απασχολούνται σε τέτοιες μονάδες μια κάποια εναλλακτική λύση.

Η σχετική εκπαίδευση όσον αφορά τις εναλλακτικές λύσεις στην καταστροφή των βρόχινων δασών (rainforests), όπως φυτείες ξυλείας ή hemp, είναι σημαντική και, ίσως, θα μπορούσε να υποστηριχθεί από τους εργαζόμενους στην υλοτομία ή τη δασοκομία. Αλλά δεν έχουν καμία σημασία, επειδή αυτές δεν μπορούν να αναπτυχθούν από τη μια στιγμή, που, τόσο η γη όσο και ο πλούτος της, ελέγχοντα ιαπό την καπιταλιστική μηχανή. Ποιος θα φέρει τροφή στο τραπέζι του υλοτόμου; Η εταιρία υλοτομίας ή οι οικολόγοι των παραπάνω συσπειρώσεων; Ακόμα και τα μπλόκα, ως μορφή δράσης, ή η κρατική παρέμβαση, κλείσουν κάποιες οικολογικά επικίνδυνες βιομηχανικές μονάδες, αυτό δεν σημαίνει απαραίτητα, ότι μια άλλη μονάδα δεν θα αρχίσει να λειτουργεί κάπου αλλού, ή ότι δεν θα αντικατασταθούν από μια άλλη το ίδιο ή και το χειρότερο επικίνδυνη βιομηχανική μονάδα.

Η άμεση δράση και η κρατική παρέμβαση είναι σημαντικά, πιστεύω, μόνο στο βαθμό που δίνουν στη γη μια προθεσμία ζωής παραπάνω από τον καπιταλιστικό θάνατο. Οι ομάδες πίεσης και η άμεση δράση μπορούν ακόμα να εξουσιοδοτήσουν κάποιους να αγωνιστούν για μεγαλύτερους και καλύτερους στόχους. Το να κινητοποιείσαι ενάντια στην κατασκευή ενός αυτοκινητόδρομου ταχείας κυκλοφορίας σε μια γειτονιά, ίσως φέρει και κάποιες νέες ιδέες, που άλλοι δεν είχαν ακούσει ή δοκιμάσει στο παρελθόν. Ποιος ξέρει; Ίσως η ιδέα για έναν κόσμο χωρίς αφεντικά και εξουσιαστές γίνει επιθυμία όλο και περισσότερων ανθρώπων.

Ως επαναστάτης συνδικαλιστής, πιστεύω, ότι αν και οι εργαζόμενοι σε τέτοιες βιομηχανικές μονάδες αποκτήσουν τον έλεγχό τους, τότε τα μπλόκα, ως μορφή δράσης, αλλά και η κρατική παρέμβαση, θα αποτελέσουν τσιρότα και μόνο. Γιατί η εξουσία και ο έλεγχος θα παραμείνουν ανεξέλεγκτα. Οι πλούσιοι θα κατέχουν ακόμα το μεγαλύτερο μέρος του κοινωνικού πλούτου και θα συνεχίσουν να φτιάχνουν αυτοί τους νόμους και τα διατάγματα. «Το να απεργήσεις για οικολογική προστασία, πάντως, προϋποθέτει ότι οι εργάτες θα αναπτύξουν μια ανάλογη συνείδηση και δυναμική. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει οι εργάτες να οργανωθούν ενάντια στο πλαστό δίλημμα εργασία ή περιβάλλον. Και για να επιτευχθεί αυτό, πρέπει να κινητοποιηθούν πρώτα-πρώτα

οι συνδικαλισμένοι εργάτες. Αλλιώς, θα κινητοποιηθούν ακόμα και οι απεργοσπάστες από τους μηχανισμούς του κεφαλαίου».

Εν κατακλείδι εύχομαι να ομολογήσω ότι το έδαφος πάνω στο οποίο γράφτηκε το κείμενο αυτό είναι ένα ιθαγενές έδαφος, μια ιθαγενής γη, μιας ήπειρος που αποικίστηκε το 1788. Οι ιθαγενείς Αυστραλοί δεν μνημονεύτηκαν στην έκδοση αυτή, όχι επειδή δεν αναγνωρίζω τη συνεισφορά τους στα προβλήματα που επιδρούν στην Αυστραλία, αλλά, αντίθετα, επειδή επιθυμούσα να κάνω αυτή την έκδοση όσο πιο γενική γινόταν. Μετά απ' όλα αυτά, δεν υπάρχουν και αρκετοί ιθαγενείς Αυστραλοί, που να είναι μισθωτοί εργάτες, ή και οικολόγοι. Γι' αυτό κι η έκδοση αυτή αφορά κυρίως την εργατική τάξη, τις μοναδικές επιπτώσεις που αφορούν την έξωση των ιθαγενών από τη γη τους, που δεν πρέπει με κανέναν τρόπο να ειδωθεί ως κάτι που είναι άσχετο από τα οικολογικά προβλήματα και την ταξική διάρθρωση της κοινωνίας, θέματα που έχουν, ήδη, θιχτεί στο κείμενο αυτό. Και όπως δεν είμαι ιθαγενής Αυστραλός και ούτε κάποιος που μιλάει εξ ονόματός τους, αφήνω αυτό το θέμα σε κάποιον που είναι πιο αρμόδιος να αποφασίσει γι' αυτό, ή στους ίδιους, στο εάν και πώς μπορούν και οι ιθαγενείς Αυστραλοί να συνεισφέρουν στο διάλογο αυτό που θίγεται στο κείμενο αυτό.

* Το κείμενο αυτό γράφτηκε από τον Ελληνοαυστραλό George A., στα τέλη της δεκαετίας του 1990 και εκδόθηκε από τον ίδιο σε αυτοτελή μπροσούρα με τον τίτλο «Worker vs Greeny». Ο ίδιος ήταν τότε μέλος του Anarchosyndicalist Group of Melbourne (ASG-M). Την ίδια περίπου εποχή μεταφράστηκε από τον Δ.Τ. ("Ούτε Θεός-Ούτε Αφέντης") στα ελληνικά. Η πρώτη δημοσίευση έγινε στο <http://www.anarkismo.net/article/12864>